

Nr 94.

Kungl. Maj:ts proposition angående tillskott till dyrtidstillägg för vissa lantmätare; given Stockholms slott den 17 februari 1922.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Sven Linders.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 17 februari 1922.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Linders anför:

På Kungl. Maj:ts förslag har tillskott till krigstidstillägg eller dyrtidstillägg för vissa lantmätare på grund av arbete enligt taxa beviljats för 1918—1921. Då dylikt tillägg ansetts böra utgå även för 1922 och första halvåret 1923, har Kungl. Maj:t i propositionen rörande tilläggsstat för 1922 (punkt 11) och statsverkspropositionen för första halvåret 1923 (punkt 152) föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som Kungl. Maj:t kunde komma att avlåta till riksdagen, för ifrågavarande ändamål i anslag å extra stat beräkna dels

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 1 saml. 83 häft. (Nr 94.)

för 1922 530,000 kronor dels ock för första halvåret 1923 250,000 kronor.

Senast utfärdade bestämmelser i ämnet återfinnas i kungörelsen den 29 juni 1921 (nr 401). Den inkomst av arbete enligt taxa, varå tillskott må beräknas, uppgår enligt nämnda författning för distriktslantmätare till 4,000 kronor, för extra lantmätare med arvode om 2,000 kronor till 3,200 kronor samt för extra lantmätare med arvode om 1,500 eller 1,000 kronor till 2,400 kronor, allt för år räknat. Därjämte äga kommissionslantmätare och vice kommissionslantmätare, som fortfarande utöva praktisk verksamhet, åtnjuta dylikt tillskott i viss utsträckning.

I skrivelse den 19 januari 1921 har lantmäteristyrelsen framhållit, hurusom från och med ingången av instundande juni månad komme att inträffa, att antalet extra lantmätare bleve större än antalet i stat för dessa tjänstemän uppförda arvoden och att därför från samma tidpunkt komme att finnas extra lantmätare, som icke kunde tilldelas dylikt arvode; och har styrelsen hemställt, att även extra lantmätare, som vore sysselsatt med praktisk lantmäteriverksamhet men som ej ägde uppbära i stat uppfört arvode, från ingången av juni månad 1922 måtte bliva berättigad till tillskott till dyrtidstillägg efter samma grunder, som från samma tidpunkt komme att gälla för extra lantmätare, vilken ägde uppbära i stat uppfört arvode om 1,500 eller 1,000 kronor för år.

Statskontoret har i utlåtande den 25 januari 1922 anfört i huvudsak följande.

Jämlikt de i ämnet för 1918 gällande bestämmelser utgick tillskott till dyrtidstillägg på grund av inkomster för arbete enligt gällande lantmäteritaxa dels till distriktslantmätare, extra lantmätare och lantmäterianskultant med arvode, därvid sagda inkomster beräknades för lantmäterianskultant till 2,400 kronor för år, dels ock, efter lantmäteristyrelsens beprövande, till var och en av 14 lantmäterianskultanter, vilka icke åtnjöte arvode, därvid inkomster för arbete enligt lantmäteritaxan beräknades till likaledes 2,400 kronor för år räknat.

Vid behandling av frågan om tillskott till dyrtidstillägg för vissa lantmätare under 1919 hade chefen för jordbruksdepartementet anfört, att något särskilt beslut om tillskott av statsmedel till lantmäterianskultanter, som icke åtnjöte arvode, icke erfordrades för 1919, enär dåmera samtliga auskultanter hade arvode.

Efter genomförande vid 1921 års ingång av den nya organisationen av lantmäteriväsendet bestode den lantmäteripersonal, som sysselsattes med utförande av lantmäteriförrättningar, av distriktslantmätare och extra lantmätare, de förra med lön och ålderstillägg på stat och de senare med arvoden om respektive 2,000, 1,500 och 1,000 kronor. Lantmäterianskultanterna återfunnes icke inom den nya organisationen.

Av förestående redogörelse framginge, att statsmakterna icke i princip motsatt sig, att lantmäteripersonal, som utan lön eller arvode vore sysselsatt med utförande av lantmäteriförrättningar, komme i åtnjutande av tillskott till dyrtids-

tillägg på grund av inkomster för arbete enligt lantmäritaxan. Något allmänt medgivande av en sådan förmån hade dock — med undantag beträffande kommissionslantmätare och vice kommissionslantmätare — icke lämnats, utan hade förmånen begränsats till visst antal befattningshavare. Därvid torde man även hava utgått från att vederbörandes inkomst av arbete enligt taxan verkligen uppgått till det belopp, å vilket sådant tillskott skulle få åtnjutas. En liknande begränsning torde jämväl nu böra göras i syfte att extra lantmätare utan arvode icke i något fall finge åtnjuta dylikt tillskott på grund av arbete enligt taxa å högre belopp, än han inför lantmäteristyrelsen styrkte sig verkligen hava uppburit för utfört arbete. Att dessutom föreskriva, att tillskott ej finge utgå till mer än ett visst antal extra lantmätare utan arvode torde däremot knappast böra äga rum.

I likhet med vad som föreskrivits i kungörelserna den 28 september 1917 (nr 650) och den 7 maj 1918 (nr 237), torde lantmäteristyrelsen böra bemyndigas att besluta om dels vilka lantmätare utan arvode borde åtnjuta tillskott till dyrtidstillägg och dels beloppen av dessa tillskott, dock att tillskott finge utgå med högst de belopp, som extra lantmätare med arvoden om 1,500 eller 1,000 kronor ägde åtnjuta.

I enlighet med statskontorets uppfattning anser jag, att även de extra lantmätare, som ej kunna tilldelas arvode, böra komma i åtnjutande av dyrtidstillägg å inkomst av arbete enligt taxan. Ifrågavarande tillskott till dyrtidstillägg har nämligen sin grund däri, att lantmäritaxan icke undergått penningvärdets fall motsvarande höjning. Anledning att från dylikt tillskott utesluta en extra lantmätare av det skäl att han icke kunnat tilldelas arvode, kan därför icke föreligga.

Departements-
chefen.

Statskontorets förslag, att tillskottet för extra lantmätare utan arvode skulle utgå allenast på det belopp, han styrkte sig hava uppburit för utfört arbete, torde leda till stora svårigheter i praktiken. Sålunda blir arvode enligt taxa ofta bestämt först långt efter det arbetet utförts, vadan icke ens vid kalenderårets slut skulle kunna styrkas beloppet av intjänat arvode. Härtill kommer, att enligt vad jag inhämtat det med hänsyn till föreliggande behov av lantmätare kan med visshet sägas, att även de yngsta extra lantmätare hava inkomster enligt taxan, överstigande det för dem tidigare beräknade beloppet av 2,400 kronor för år.

Jag vill tillägga, att i de få fall, då det gällt att för beviljande av ifrågavarande dyrtidstillägg åt kommissionslantmätare fastställa deras inkomst enligt taxa, man måst tillgripa den utvägen att räkna medeltalet av inkomst under en följd närmast föregående år.

På sålunda anförda grunder anser jag, att även för extra lantmätare utan arvode dyrtidstillägg å inkomst av arbete enligt lantmäritaxan bör utgå å ett beräknat belopp av 2,400 kronor.

Att begränsa rätten till dylikt dyrtidstillägg till allenast ett visst

antal extra lantmätare anser jag i likhet med myndigheterna och med hänsyn till grunden för tillägget icke vara befogat.

Från lantmäteristyrelsen har jag inhämtat, att antalet extra lantmätare utan arvode torde under 1922 belöpa sig till högst 6 samt mot slutet av året och första hälften av 1923 sjunka för att i juni 1923 åter stiga till högst 12.

I övrigt anser jag tillskott till dyrtidstillägg för lantmätare böra för 1922 och första halvåret 1923 utgå enligt samma regler som för 1921.

Efter de indextal å levnadskostnaderna, som chefen för finansdepartementet lagt till grund för sina förslag i fråga om dyrtidstillägg för 1922 och första halvåret 1923, torde anslag för tillskott till dyrtidstillägg för lantmätare kunna beräknas till de belopp, som angivits i propositionen rörande tilläggsstaten för 1922 och statsverkspropositionen för första halvåret 1923.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att *dels* medgiva, att under 1922 och första halvåret 1923 må till distriktslantmätare och extra lantmätare med arvode, utöver dyrtidstillägg på grund av lön eller arvode, av statsmedel utgå tillskott därtill på grund av inkomster för arbete enligt gällande lantmäteritaxa, beräknade för distriktslantmätare till 4,000 kronor, för extra lantmätare med arvode om 2,000 kronor till 3,200 kronor och för extra lantmätare med arvode om 1,500 eller 1,000 kronor till 2,400 kronor, allt för år räknat;

dels medgiva, att för samma tid må till extra lantmätare utan arvode av statsmedel utgå tillskott till inkomster för arbete enligt lantmäteritaxan, beräknade till 2,400 kronor för år;

dels förklara, att beträffande tillskott, som nu nämnts, de angående dyrtidstillägg för motsvarande tid gällande bestämmelser skola i tillämpliga delar lända till efter rättelse, med rätt för Kungl. Maj:t att meddela de närmare föreskrifter, som kunna vara erforderliga för tillämpning av dessa bestämmelser;

dels medgiva, att Kungl. Maj:t må äga att, med tillämpning i den mån så ske kan av de angående dyrtidstillägg gällande grunder, för samma tid medgiva tillskott av statsmedel jämväl åt kommissionslantmätare och vice kommissionslantmätare, som fortfarande utöva praktisk verksamhet;

dels ock för nu angivna ändamål anvisa

1) å <i>tilläggsstat</i> för 1922 ett förslagsanslag av kronor 530,000,	
2) å <i>extra stat</i> för tiden 1 januari—30 juni 1923	
ett förslagsanslag av.....	» 250,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Allan Tigerschiöld.